

Glas zaveznikov

Leto III - št. 471

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, četrtek 2. januarja 1947

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93954 in 94443

OGLASI: Cena za milimetar visine širina ena kolona, trgovski L. 15, mrtvaški L. 30 (osmrtnice L. 60), objave L. 10, finančni in pravni oglasi L. 25. V vsebini lista (tekstni oglaš) L. 25. Davek i vatet. Pladljivo v naprej. Oglase sprejema izključno: U. P. I., Trst, ul. Silvi: Pellico št. 4, tel. 9402.
Cena posamezne številke L. 5 (zaostale L. 10). Rokopisov ne vračamo.

VARNOSTNI SVET ZN

BO ŠE PRED 7.2. IMENOVAL GUVERNERJA

DO KONCA 1947
ODHOD ZAVEZNIKOV
IZ AVSTRIJE

Dunaj, 2. januarja. Britanski visoki komisar in politični anglijski čet v Avstriji sir James Steele je izjavil, da upa, da bodo zavezniške okupacijske čete umaknile iz Avstrije do konca leta 1947. Vendar je še vedno ne more, je dodal sir James Steele, predvideti čas podpisu mirovne pogodbe z Avstrijo.

KITAJCI O DAIRENU

Nanking, 2. januarja. Zastopnik kitajskega zunanjega ministrstva je izjavil, da kitajska vlada nikakor ne tolmači kitajsko-sovjetske pogodbe v tem smislu, da bi ta pogodba dovoljevala Sovjetom nastati v bližnjem japonskem pristanišču Dairen v Mandžuriji tako dolgo, dokler ne bi bila podpisana mirovna pogodba z Japonsko. Kitajska vlada — je rekel zastopnik zunanjega ministrstva — ne priznava vojnega stanja med Sovjetsko zvezo in Kitajsko na eni strani, na drugi strani. Če nadzorstvo nad upravo v Dairenu je v rokah kitajske odgovorne vlade, so temu krivi izključno kitajski komunisti.

TRYGVE LIE

OPTIMIST GLEDE BODOČNOSTI ZDruženih NARODOV
Oslo, 2. januarja. V novoletnem voščilu norveškega časopisa «Aftenposten» je glavni tajnik Združenih narodov Trygve Lie izjavil: «Pomembno je, da sta pesimizem in dvom, ki sta vladala v mnogih dušah pred zaključkom zasedanja glavne skupščine Združenih narodov, prepustila mesto optimizmu. Menim, da bi pretirano reči, da je zdaj horizont mnogo bolj svetel kot pa ob pričetku zasedanja Združenih narodov v Londonu».

BANGKAJSEK PODPISAL KITAJSKO USTAVO

Nanking, 2. januarja. Generalisim Bangkajsek je podpisal s slonokoščenim čopičem ukaz za izdajo kitajske republikanske ustave, ki jo je na božični dan odobrila ustavodajna zbornica. Slavnost, ki je trajala komaj 20 minut, je bila pod silko dr. Sun Yat Sena, očeta kitajske republike, v sprejemni dvorani sedeža vlade.

VOLITVE V NEMCIJI

Hamburg, 2. januarja. Britanska vojska uprava je sporočila, da bodo volitve v parlament nemških dežel v britanskem zasedbenem področju 30. marca.

Mir z Nemčijo bodo podpisali v Varšavi

NEW YORK, 2. januarja. — Torkovo zasedanje Varnostnega sveta Združenih narodov je otvoril ameriški delegat senator Herschel Johnson, ki je pozval člane Sveta, naj razpravljajo o ameriskem predlogu glede nadzorstva nad atomsko silo. Sovjetski delegat Andrej Gromiko je dejal, da je v skladu s priporočilom glavne skupščine prva naloga Varnostnega sveta, da sestavi praktične mere, ki so potrebne za znižanje oborožitve.

Varnostni svet je predložil razpravljanje do prihodnjega zasedanja, ki bo najkasneje 7. februarja. Pred odločitvijo se je zadnji predsednik Johnson izjavil, da bo novi predsednik zahteval, da bo postavilo traško vprašanje na začeti dnevi red prihodnjega zasedanja; s tem bo Varnostni svet ustregel želji Sveta zunanjih ministrov.

Johnson je tudi podal pregled o delu Varnostnega sveta v preteklem letu in izjavil, da je dobro znamenje veliko število vprašanj, o katerih je Svet mogel v zadnjih mesecih leta 1946 doseči soglasno odločitev.

Profesor Oscar Lange, ki bo v kratkem zastopil mesto poljskega veleposlanika v Washingtonu, je potrdil, da bo poljska vlada ob svojem času predložila, naj bi bila mirovna pogodba z Nemčijo podpisana v Varšavi. Dejal je: «Vojska je izbruhnila na Poljskem in Varšavi je najbolj porušena prestolnica v Evropi. Zaradi tega je pravilno, da bi bila mirovna pogodba z Nemčijo podpisana na kraju, kjer so Nemci izvršili svoje največje zločine. To bo demonstracija pravice, obenem pa opozorilo, da napadalne vojne nikdar ne prinašajo sadov.

Na osnovi krožnega sistema so večer vstopili kot neustalni člani v Varnostni svet namesto Nizozemski, Egipta in Mehike naslednje države: Sirija, Belgija in Kolumbija. Odbor glavnih stanov bo z novim letom pričel razpravljati o četah, ki bodo na razpolago Združenim narodom za obdržanje mednarodnega miru. Kot poročajo iz verodostojnih virov, je odbor zaključil razpravljanje o načelih, ki naj bi uredili številno vprašanje čet, ki jih bo dala vsaka izmed držav na razpolago Združenim narodom.

«Novi čas, časopis delavske zveze v Moskvi, je opisoval nedavno delo glavne skupščine Združenih narodov in ugotovil, da poročeni to delo izrazi uspeh za politiko miru in mednarodnega sodelovanja; list pripominja, da se je leto 1947 začelo s ugodnimi znamenji na mednarodnem področju.

List piše: «Na splošno je bilo delo glavne skupščine veličnoma pozitivno. Kljub moralnim preobramb reakcionarjev se je pokazalo, da je

SOVJETSKO OSEBNOSTI



GEORGI MALENKOV
član Politbiroja komunistične partije v Sovjetski zvezi in eden izmed najpluvnejših ljudi v Moskvi

ZAROTA V BUDIMPEŠTI

Beograd, 2. januarja. Kakor poroča «Tanjug», so v Budimpešti zaprli kakih sto ljudi, ker so odkrili zaroto proti madžarski republiki. Agencija «Tanjug» pravi, da vrsi politolija skupaj s političnim uradom madžarskega vojnega ministrstva natančno preiskavo. Odradili so aretacijo upokojenega madžarskega generala Lajosa Dalcorsi-Veresja, katerega obtožujejo, da je soudeležen pri zaroti. General je zdaj na begu. Zatrjujejo da so si zarotniki pridobili pristase v vrstah vojaštva pod bivsim režimom Horthyja in da so vzdrževali stik s pripadniki admiralra Horthyja, ki je zdaj v tujini.

BEVINOVA NAMESTNIKA

London, 2. januarja. Zunanji ministri Bevin je imenoval sira Williama Stranga in viskonta Hynda za svoja posebna namestnika za Nemčijo oziroma Avstrijo, katere bosta pooblašena pripraviti prihodnje zasedanje Sveta zunanjih ministrov, ki se bo pričelo 10. marca v Moskvi.

Operacije v Indokini

Demonstracije indokinskih delavcev v Franciji

PARIZ, 2. januarja. — Francoski glavni stan v Hanoju je objavil sledeče poročilo: Cistilne akcije francoskih čet okoli glavne telezimske postaje se ugodno nadaljujejo; odbili smo različne protinapade. V Phu Long Tuongu so se neznatne francoske sile umaknile proti Ninku, ker ni bila tam več potrebna njihova prisotnost.

V Pao Ninku in Halphongu so se izjavili vsi polkovski čet Viet Nama, da bi vdrli v francosko področje. Z drugih točk ne javljajo ničesar. Visoki francoski komisar v Indokini je prišel s preiskavo o položaju v Hanoju, kjer so bili siloviti boji med francoskimi četami in četami Viet Nama. Francoski poročila pravijo, da je topništvo Viet Nama povzročilo znatno škodo v središču mesta. Poročilo tudi pravi, da čete Viet Nama okoli 500 km proti jugovzhodu očiščajo svoje postojanke okoli glavnih duh mest v Anamu.

Francoski minister za kolonije Marius Moutet in general Leclerc sta potrdila, da se je Francija odločila, da bo vstopila v vojsko oblast v Indokini. Leclerc je izjavil, da so že na poti francoske okrepitve.

V torko je v Hanoju zasedla, pod katero se borijo indokinski nacionalisti proti francoskim četam — rumena zvezda na rdečem polju — nad s taborniki v Franciji, v katerih prebivajo indokinski delavci. V letih 1939 in 1940 je prišlo v Francijo kakih 14.000 indokinskih delavcev; od teh jih zdaj 12.000 še vedno čaka na vrnitev v domovino v taborniki, od katerih je največje ugodno od Marcella, medtem ko so druga tabornika pri Toulouseu, Lyonu, Bordeauxu in Montpellieru.

Delavci so izjavili, da imajo politično svobodo v svojih tabornikih, da so politično udeleženi in izjavljajo, kar hočejo.

Neki predstavnik Viet Nama je rekel: «Zavrnil smo ponudbo, da bi delali v tovarnah, kjer izdelujejo orožje; strahujemo, da bi namreč uporabili proti naši domovini».

Indokinski delavci so privredili eno samo demonstracijo, ko so pred nekaj tedni korakali skozi Marsell.

NENNI V LONDON

Rim, 2. januarja. Italijanski zunanji ministri Pietro Nenni se je odzval povabilu angleškega zunanjega ministra Ernesta Bevinja ter bo odpotoval v London dne 20. januarja, kjer bo ostal 3 dni.

RENNERJEVE IZJAVE

London, 2. januarja. Predsednik avstrijske republike dr. Renner je govoril na Dunaju o razgovorih, ki se bodo prihodnji mesec pričeli v Londonu glede osnutka mirovne pogodbe z Avstrijo. Dr. Renner je očitno izjavil, da je predložila Varnostnemu svetu vprašanje kritične njene teritorialne suverenosti po britanskih vojnih ladjah. «Prosim, mi Varnostni svet, naj preneha to vprašanje. Nimamo niasar skriti in naša želja je, da bi evropski narodi, deli, kako ravnanje njihovi predstavniki z Albanijo. Mi nismo niasar opustili, da bi vzpostavili prijateljske stike z ameriškim in britanskim narodom, s katerimi nas vežejo že dolgo prijateljski odnosaji. Albanski narod in albanska vlada želita prijateljske odnose z vsemi demokratičnimi narodi».

Ko je govoril o Združenih državah, je albanski ministri predsednik rekel: «Politika ameriške vlade do našega naroda je bila v tem, da so stalno pošiljali diplomatske note ter niso pravilno priznavali naših pravic».

Nato je general Hodža izjavil, da je Albanija ugodno sprejela sklep Varnostnega sveta, da bodo poslali mednarodno komisijo, ki bo preiskala položaj na severni meji Grčije. «Ugodno bomo sprejeli tudi tako komisijo, — je dodal — za Albanijo, ker nimamo niasar skriti».

Albanski ministri predsednik je nato še naglasil važnost nedavnega albansko-jugoslovanske sporazuma za gospodarsko vzpostavitve in na volil pozdrave generalisimu Stalinu.

UNRRA prenehala z delovanjem v Evropi

LONDON, 2. januarja. — Ustanova UNRRA, katero opisujejo kot največjo dohodno ustanovo vseh časov, je v torko uradno zaključila svoje delovanje, vsaj v kolikor se tiče Evrope. Nekaj mesecev bodo še nadaljevali s pošiljanjem dobav, katere so še dodelili državam, katere so potrebne; vendar pa so tehnično zaključili delovanje za Evropo s zadnjim dnem leta 1946.

Za Azijo bo ustanova UNRRA prenehala delovati s 31. marcem. Strokovnjaki delaj pri preučevanju, koliko tadevov je imela ustanova UNRRA, odkar so jo ustanovili pred več kot tremi leti. Celoten seznam izdatkov bo najbrže znanel več kot 900 milijonov angleških funtov. Največ so prispevale Združene države, z neskrom 670 milijonov funtov, za njimi pride Velika Britanija s 155 milijoni funtov, Avstralija je dala 19 milijonov, Novi Zeland pa 4 in pol milijone funtov.

Glavni ravnatelj ustanove UNRRA La Guardia je nedavno izjavil, da je UNRRA rešila na milijone življenj, ki jih je ogrožala lakota, razen tega, da je ustanova UNRRA dobavila na milijone ton hrane, ki je izvirala tudi druge naloge. Med te naloge spada preiskava obilice in stanovanj, obnavljanje prekinjenih telekomunikacij, ukrepi za vrnitev vojnih ujetnikov in tiganov na njihove domove, pomoč za obnovo poljedelstva in industrije ter druge važne usluge.

ZANIKANJE VESTI O KAZNJU GIRALOVE VLADE

London, 2. januarja. Delegacija španske republikanske vlade v Londonu je izdala izjavo, v kateri zatrjuje, da so popolnoma neosnovane vesti, po katerih naj bi na petkovem sestanku španske republikanske vlade v Parizu razpravljali o možnem razpustu te Giraloze vlade, ter da so vesti vzbujale veliko ogorčenje med španskimi republikanci vseh strank, ki potrjujejo svojo podporo dr. Giralu.

DE GASPERI V NEW YORK

Rim, 2. januarja. Predsednik italijanskega ministrskega sveta de Gasperi bo v petek dopoldne ob 8.30 v letalon odpotoval iz Rima v New York med njegovo odstopnostjo. Bo začasno predsedstvo vlade prevzel zunanji minister Pietro Nenni, notranji minister bo pa opravljal minister trgovske mornarice Aldisio.

Trifunović pred sodiščem

V Beogradu sodijo „zaradi vohunstva“ bivšega predsednika jugoslovanske vlade v Londonu in vodilno osebnost srbske radikalne stranke

BEograd, 2. januarja. — Ministriški predsednik jugoslovanske vlade v Londonu od junija do avgusta 1943 Milos Trifunović, ki se je leta 1945 vrnil v Jugoslavijo, je prišel skupno z drugimi sedmi obtožniki pred vrhovno srbsko sodišče v Beogradu pod obtožbo vohunstva.

Mila Trifunović je bil poklican kot priča v procesu, ki je bil junija proti voditeljem četnikov generalu Mihajloviću, ki so ga justicijalni zaradi sodelovanja z Nemci.

Skupno s Trifunovićem so prišli pred sodišče Zeljko Suštin, bivši zastnik jugoslovanske vojske; Branko Jovanović, novinar; Aleksander Ilić, predvojni diplomatski funkcionar; G. Kostić, novinar; Milutin Stefanović, novinar; Sinisa Zdravković in Konstantin Stančević, inženirja.

Zasedanje v torko so porabili za čitanje obtožnic. Državni tožilec Miloš Nimić je zatrjel, da je vseh osem obtožencev krivih »delovanja v službi tuje špijoneže« ter jih je obtožil, da so dobavljali tujim agentom informacije in dokumente vojaških in državnih tajnosti.

«Ta dejanja — je dejal tožilec — so zagrešili z namenom zmanjšati neodvisnost in varnost Jugoslavije. Točna obtožba proti Trifunoviću je ta, da je dobavljal vojaške in politične informacije poslanstvu USA.

VELIKA BRITANIJA

BO ZAHTEVALA OD MADŽARSKO VLADE PLAČILO ZA ŠKODO MED DRŽAVLJANSKO VOJNO

London, 2. januarja. Poročevalci britanskega zunanjega ministrstva je izjavil v Londonu, da bo Velika Britanija ob pričetku novega leta izročila Španiji noto o škodah, ki so nastale na britanskih lastninah med državljansko vojno, katerih znesek se bo gibal okoli nekaj milijonov funtov sterlingov.

Dodaj je, da stejejo »španski narod za odgovor za škodo, ki so jo povzročile obe strani med državljansko vojno na britanski lastnini. Dodaj je se, da bodo note predložili, pa naj bo v Madridu na oblasti katera koli vlada. V sedanjih okoliščinah bodo škodo zahtevali od vlade generala Franca po britanskem odpravniku poslov Douglasu Howardu.

Ko so ga povprašali, zakaj je nastala tolikšna zakesnitev v predložitvi note o škodah, ker se je državljanska vojna v Španiji končala že leta 1939, je poročevalce dejal, da je vzrok zakesnitev v dejstvu, da je Velika Britanija v vseh teh zadnjih letih bila zaposlena v drugi svetovni vojni.

Kakor so izvedeli, bo zahteva po plačilo škode obsegala škodo na britanskem brodroju in lastninah, ki so dejansko bile v Španiji. Poročevalce pa ni hotel naznačiti točne vsote zahteva.

ODLOŽENO POTOVANJE

Budimpešta, 2. januarja. Madžarski primas, kardinal Mindszenty ne bo odšel na Češkoslovaško, ker so češkoslovaške oblasti izjavile, da bi mogoč vstop v državo samo, če bi bilo nujno. Potovanje orenjeno na verske zadeve. Primas je nedavno izjavil, da želi oditi na Češkoslovaško, da bi se udeležil v stik s češkoslovaškimi cerkvenimi predstavniki v interesu sprejanja Metášarova na Češkoslovaškem.

V BEOGRADU SO IZPUSTILI AMERISKEGA USLUZBENCA

Beograd, 2. januarja. Ameriško veleposlanstvo v Beogradu je javilo izpust iz zopora civilnega uslužbenca ameriškega vojnega ministrstva v Avstriji Roya H. Stoeckela, ki ga je obsedilo jugoslovansko vojaško sodišče, ker je prekršil jugoslovansko mejo »z namenom, da vohunisi. Poročilo ameriškega veleposlanstva pravi, da je oboroženo spremstvo spremljalo v petek izpuščena Stoeckela do avstrijske meje.

Stoeckela so aretirali preteklega 15. julija ter so ga obsedili na štiri leta zaporne kazni ki so jo pa nato zmanjšali na pet mesecev in pol. Obtožen je bil, da je s jezpom iz britanskega zasedbenega področja v Avstriji prekršil jugoslovansko mejo in fotografiral stvari vojaškega značaja.

MACARTHUR OB NOVM LETU

Washington, 2. januarja. Vrhovni zavezniški poveljnik na Japonskem general MacArthur je v novoletni poslanici rekel med drugim: «Nihče ne bo mogel zanikati, da smo v preteklem letu dosegli napredek na poti zgradnje socialnega sistema, ki je najbolj napreden in hladen. Ta sistem temelji na osnovnem pojmovanju, ki skuša dati posamezniku enostan ter kar največjo stopnjo človeške svobode ter dviga njegovo dostojanstvo in pospešuje njegovo blaginjo in srečo».

Grški kralj Jurij se pritožuje nad zavezniki

ATENE, 2. januarja. — Grški kralj je v svoji novoletni poslanici — prvi, ki jo je naslovil na narod po vrnitvi na prestol — obtoževal politiko, katero vodijo zavezniški v pogledu Grčije. «Mnogi naki upi — je dejal — so se razbili v letu 1946 ter groze velike nevarnosti skupnosti in varnosti našega naroda. Eden izmed sovražnikov zaveznikov, ki je nanesel veliko škodo Grčiji, je poračen, medtem pa so ostale le nezadovoljne naše zakonite zahteve za našo varnost».

Kralj je nato dodal: «Trpel smo zaradi nepravilnih diplomatskih in novinarskih napadov, ki izhajajo od starih zaveznikov, od katerih nikoli nismo pričakovali kaj podobnega».

Nadalje je kralj Jurij obtoževal pretežanje krvi, ki so jo povzročili gverilci v severnih pokrajinah, ter izjavil, da tako delovanje ovira obnovitev države. Komenda je z zadovoljstvom omenil povrnitev dohaneških otokov Grčiji, kar je v skladu s določili mirovne pogodbe z Italijo.

Vest iz vladnega vrta pravi, da je 100 gverilcev, vključno oborožene ženske, napravilo zasedo 19 kamionov in avtobusov na glavni cesti Solun-Kavala. Polastili so se blaga v vrednosti 300 milijonov drahem. Ubili so enega orožnika ter eno potniko, ranili pa tri potnike.

Ravno tako so sadržali diane četne britanske divizije, kateri so potovali s tremi jeipi, toda potem so jim dovolili nadaljevati pot.

Balkanski dopisnik BBC poroča, da so v Atenah zaskrbljeni zaradi delovanja gverilcev 240 km severno od prestolnice. V nekem kraju so obkoli in uničili policijsko postojanko. Samo eden izmed 16 poljskih agentov je ubeš smrti, ostroga ujetništva. Uporniki so se polastili tudi plač in novoletnih nagrad policijskih agentov. V ta kraj so poslali močno oddelke vladnih čet.

Nekaj napadov gverilcev je bilo severno od Atin, in sicer, kakor se zdi, se želje po ropanju.

Poveljnik orožništva v Lamiji je izdal poročilo, ki pravi, da so grški gverilci napadli posadko v Hyphatu, ki leži 160 km severovzhodno od Aten. Redne grške čete, katere so iz Lamije odpotile na pomoč posadki, niso mogle pravodobno priti na mesto, ker so gverilci vrgli v zrak most in so polkodovali še neki drugi most. Ko so redne čete ponovno zasedle Hyphat, so našle dva člena posadke mrtva, štiri druge pa ranjene.

VESTI V 1 STAVKU

— Londonski «Times» je predložil, da bi po pogledu Francije in Anglije odpravili tudi vizume med Anglijo in skandinavskimi državami: Švico, Belgijo in Portugalsko.

— V Moskvi je prišel politični predstavnik avstrijske vlade dr. Norbert Bischoff.

— V Genovi je zapadel sneg.

— Z 58 proti 33 glasovom je sijski parlament izrekel zaupnico novi vladi, ki hoče zamenjati demokratsko svobodine in znižati življenjske stroške.

— Ameriško in britansko letalstvo je doseglo sporazum za nadaljevanje sodelovanja tudi v mirnem času.

— V Kazanku (Sovjetska zveza) so odkrili 9 metrov debel sloj premoga.

— V Hanoju so zaradi pomankanja goriva sklenili zaprti restavracije, gledališča in druge javne lokale že ob 19 uri.

Hodža o incidentu zaradi min v Krškem prelivu

LONDON, 2. januarja. — V novoletni radijski poslanici, ki jo je prenašala tiranska radijska postaja, je albanski ministriški predsednik Enver Hodža rekel: «Britanska vlada je trikrat na surov način prekršila suverenost naše države».

General Hodža je govoril o zahtevi Velike Britanije po odškodnini za škodo, ki so jo utrpeli britanske vojne ladje zaradi eksplozivne mine v Krškem prelivu in rekel, da se je Albanija poslužila s svojih pravic v skladu z mednarodnim zakonom.

Rekel je, da namerava britanska vlada predložiti krški incident Varnostnemu svetu ZN. Albanska vlada je se predložila Varnostnemu svetu vprašanje kritične njene teritorialne suverenosti po britanskih vojnih ladjah. «Prosim, mi Varnostni svet, naj preneha to vprašanje. Nimamo niasar skriti in naša želja je, da bi evropski narodi, deli, kako ravnanje njihovi predstavniki z Albanijo. Mi nismo niasar opustili, da bi vzpostavili prijateljske stike z ameriškim in britanskim narodom, s katerimi nas vežejo že dolgo prijateljski odnosaji. Albanski narod in albanska vlada želita prijateljske odnose z vsemi demokratičnimi narodi».

Ko je govoril o Združenih državah, je albanski ministri predsednik rekel: «Politika ameriške vlade do našega naroda je bila v tem, da so stalno pošiljali diplomatske note ter niso pravilno priznavali naših pravic».

Nato je general Hodža izjavil, da je Albanija ugodno sprejela sklep Varnostnega sveta, da bodo poslali mednarodno komisijo, ki bo preiskala položaj na severni meji Grčije. «Ugodno bomo sprejeli tudi tako komisijo, — je dodal — za Albanijo, ker nimamo niasar skriti».

Albanski ministri predsednik je nato še naglasil važnost nedavnega albansko-jugoslovanske sporazuma za gospodarsko vzpostavitve in na volil pozdrave generalisimu Stalinu.

Albanski ministri predsednik je nato še naglasil važnost nedavnega albansko-jugoslovanske sporazuma za gospodarsko vzpostavitve in na volil pozdrave generalisimu Stalinu.

